

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/622/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813210076
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7813210076.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu CreditONE, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Košická 49 (predtým Nedbalova 453/12), IČO: 46 559 051, zastúpeného PRO iURE - advokátskou kanceláriou so sídlom v Bratislave, Zámocká 32, proti žalovanej S. O., narodenej XX.X.XXXX, naposledy bytom H. K., K. XXX/X, toho času na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom S. O., narodeným XX.X.XXXX, bývajúcim H. K., K. XXX/X, o zaplatenie 78,90 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 31. januára 2014, č.k. 9C 527/2013-41, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Rožňava (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 31.1.2014, č.k. 9C 527/2013-41 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 40 € s 8,75% úrokom z omeškania ročne od 14.1.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil citáciou § 115a ods. 2 O.s.p., § 200ea ods. 1 O.s.p. a § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 53 ods. 1, 4 písm. k/, ods. 5 OZ a tým, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca poskytol žalovanej krátkodobý spotrebiteľský úver vo výške 40 €, pričom ročná úroková sadzba dojednaná v zmluve je 422,79% a ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) je 3666,46%. V prípade oneskoreného splácania splátky bola dohodnutá jednorazová pokuta za omeškanie plnenia vo výške 25 €. Žalovaná dlh nespĺnila riadne a včas, avšak sankcie za omeškanie s plnením dlhu sú neprímerane vysoké, preto ich súd považoval za neplatné v zmysle § 39 OZ a § 53 ods. 4 písm. k/ OZ a žalobu v prevyšujúcej časti nad priznanú sumu 40 € zamietol. Žalovaná je v omeškaní s plnením dlhu od 14.1.2013, a preto súd ju zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 40 € so zákonnými úrokmi z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., pričom úroky z omeškania z dlžnej sumy priznal odo dňa nasledujúceho po splatnosti istiny úveru. Výrok o náhrade trov konania opiera súd o ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., nakoľko mal žalobca v konaní úspech len čiastočný.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok tak, že odporca (správne žalovaná) je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 78,90 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 53,90 € od 14.1.2013 až do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo súdneho poplatku 16,60 € a trov právneho zastúpenia vo výške 58,58 € vrátane DPH, na účet právneho zástupcu žalobcu, a to do troch dní. Žiadal zároveň priznať aj náhradu trov odvolacieho konania v sume 29,56 €. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. c/, písm. d/, písm. f/ O.s.p. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 78,90 €, ktorá pozostáva zo sumy 40 € istiny úveru, 13,90 € poplatok za poskytnutie úveru a 25 € zmluvná pokuta za omeškanie so splnením úveru. Vyčítal súdu nepreskúmateľnosť rozhodnutia, lebo odôvodnenie rozhodnutia je veľmi strohé - jednou vetou - že „žalovaná dlh nespĺnila riadne a včas, avšak sankcie za omeškanie s plnením dlhu sú

neprimerane vysoké, a preto ich súd považoval za neplatné v zmysle § 39 OZ a § 53 ods. 4 písm. k/ OZ a žalobu v časti prevyšujúcej sumu 40 € zamietol“. Bližšie dôvody neplatnosti (sankcií) súd neuviedol. Neuviedol ani, prečo nepriznal odplatu (úrok) za poskytnutie úveru. Odvolateľ vyslovil názor, že pri úroku za poskytnutie úveru nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku, lebo sa týka hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny a tieto podmienky boli v zmluve vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne ešte pred uzavretím zmluvy „o pôžičke“. Žalovaná bola iniciátorkou zmluvy o pôžičke a od počiatku jej bolo jasné, koľko má žalobcovi vrátiť. Okresný súd nijako nezdôvodnil, prečo odplatu 13,90 €, ktorá už nenarastá, považuje za odplatu, ktorá podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Ďalšia časť odvolania je venovaná výpočtu RPMN, ktorý je v zmluve uvedený 3666,46%, ale po prepočte odvolateľom výsledná RPMN v danom prípade je 865,96%. Žalobca má pochybnosti o správnosti RPMN uvedenej v zmluve. Poznamenal, že RPMN sa týka spotrebiteľských úverov podľa zákona č. 129/2010 Z.z., ale v predmetnom prípade nejde o spotrebiteľský úver podľa citovaného zákona, lebo nedosahuje výšku 100 € a § 1 ods. 3 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. stanovuje, že spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorého výška je menej ako 100 € a viac ako 75.000 €. Časť odvolania bola venovaná aj argumentácii, že ide o absolútny obchod podľa § 502 Obchodného zákonníka. Pri zmluvnej pokute 25 € súd uviedol, že táto sankcia je neprijateľnou podmienkou podľa § 53 ods. 1 OZ a je neplatná pre rozpor so zákonom. Výšku zmluvnej pokuty nepovažuje odvolateľ za neprimerane vysokú a do pozornosti súdu dal ustanovenie § 41 OZ. Prílohou odvolania je výňatok z dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. a interaktívna kalkulačka na výpočet RPMN a prehľad poplatkov ostatných bánk za poskytovanie úveru, správu úveru, upomienky, etc.

Žalovaná, a ani jej opatrovník sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou (§ 204 ods. 1 O.s.p.), že odvolanie bolo podané proti rozhodnutiu, voči ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 O.s.p.) posúdil napadnutý rozsudok bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť, lebo v konaní došlo k takej vade v procesnom postupe súdu, v dôsledku ktorého účastníkom konania bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 212 ods. 3 O.s.p. odvolací súd z úradnej povinnosti je povinný prihliadať na vady konania pred súdom prvého stupňa, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že v posudzovanom konaní postupom súdu k takejto vade došlo. Spočíva v tom, že hoci súd prvého stupňa podľa § 156 ods. 3 O.s.p. oznámil, že vo veci bude verejne vyhlásený rozsudok, následne vec prejednal na pojednávaní, na ktoré nepredvolal účastníkov konania, čím im znemožnil realizáciu procesných práv spojených s účasťou na pojednávaní.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom dochádza tiež vtedy, keď súd vec prejedná a rozhodne v neprítomnosti účastníka konania, hoci pre takýto postup nie sú splnené podmienky uvedené v § 101 ods. 2 O.s.p.

Podľa článku 48 ods. 2 vety prvej Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Z citovaného článku vyplýva základné ústavné právo účastníka konania, aby sa jeho vec prejednávala v jeho prítomnosti. Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti účastníka konania na súdnom konaní zabezpečuje tak, že (ak zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak) súdu ukladá, aby na prejednanie vecí samej nariadil pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie účastníkom sa musí doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 115 O.s.p.). Prejednať vec v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka súd môže iba za splnenia podmienok ustanovených v § 101 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď účastníci sú nečinní. Ak riadne predvolaný účastník sa nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, súd vec môže prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Predpokladom uskutočnenia pojednávania a rozhodnutie v neprítomnosti účastníkov je riadne

predvolanie účastníka na pojednávanie (§ 115 ods. 2 O.s.p.), ktorý sa nedostaví, a ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. V posudzovanej veci nepochybne neboli splnené zákonom stanovené podmienky, aby na pojednávaní súdu dňa 31.1.2014 vec bola prejednaná v neprítomnosti účastníkov.

Uznesením zo dňa 2.1.2014 sudkyňa rozhodla, že dňa 14.1.2014 o 11.15 hod. bude na Okresnom súde Rožňava vyhlásené rozhodnutie v pojednávacej miestnosti č. dverí 30. Uvedené uznesenie o vyhlásení rozsudku zo dňa 2.1.2014 bolo vyvesené na úradnej tabuli okresného súdu dňa 8.1.2014. Následne však obsahom spisu nie je „zápisnica o verejnom vyhlásení rozhodnutia“, ale zápisnica o pojednávaní zo dňa 14.1.2014 v ktorej sa konštatuje, že zástupca žalobcu je neprítomný. Žalovaná je neprítomná - doručenie nie je vykázané. Súd uznesením pojednávanie odročil na deň 30.1.2014 o 9.15 hod. za účelom vyhlásenia rozhodnutia s tým, že žalovanej bude ustanovený opatrovník - syn S. O., narodený XX.X.XXXX.

Uznesením okresného súdu zo dňa 14.1.2014, č.k. 9C 527/2013-29 bol ustanovený S. O. za opatrovníka pre žalovanú (ktorá sa nachádza na neznámom mieste), ktorý ju bude zastupovať v tomto konaní a pri doručovaní rozhodnutia súdu. Ďalším uznesením okresného súdu zo dňa 14.1.2014 sudkyňa rozhodla, že dňa 31.1.2014 o 9.15 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 25 bude vyhlásené rozhodnutie. Uvedené uznesenie bolo vyvesené na úradnej tabuli okresného súdu dňa 14.1.2014. Opatrovník prevzal uznesenie o ustanovení za opatrovníka vrátane návrhu na začatie konania a uznesenie o poučení dňa 20.1.2014.

Zápisnica o pojednávaní z 31.1.2014 obsahuje, že pojednávanie sa začalo o 9.15 hod., zástupca žalobcu neprítomný, opatrovník neprítomný. Na pojednávaní boli oboznámené listinné dôkazy prečítaním a vydané uznesenie, že súd vyhlasuje dokazovanie za skončené. Po vykonanom dokazovaní bol vyhlásený rozsudok.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že účastník, presnejšie zástupca žalobcu nebol vôbec predvolaný na pojednávanie 31.1.2014. Spornou okolnosťou je, či opatrovník (ktorému plynula lehota na podanie odvolania proti uzneseniu o ustanovení za opatrovníka) bol predvolaný na pojednávanie, lebo na doručení je len perom vyznačené T: 31/1.

Vychádzajúc z obsahu spisu je nepochybné, že účastníci konania na pojednávanie súdu dňa 31.1.2014, na ktorom bola prejednaná ich vec neboli predvolaní, o tomto pojednávaní nemali vedomosť a nemohli preto realizovať celý rad svojich procesných práv (predniesť alebo doplniť žalobu, brániť sa proti nej, označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy, ako aj ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali a na záver zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci).

Vyššie uvedeným postupom súdu, ktorý je v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom (§ 18 ods. 1, 4 O.s.p., § 120 ods. 1 O.s.p. a § 123 O.s.p.) účastníkom konania nepochybne sa odhala možnosť konať pred súdom, pretože sa im znemožnilo uplatniť procesné práva Občianskym súdnym poriadkom priznané na zabezpečenie ich práv a oprávnených záujmov.

Z tohto dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. musel zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.). Z ustanovenia § 221 od. 1 písm. f/ O.s.p. pre odvolací súd vyplýva povinnosť vždy zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa v prípade, že ten v konaní predchádzajúcom vydaniu odvolacím súdom preskúmaného rozhodnutia postupoval v rozpore so zákonom tým spôsobom, že takéto konanie bezprostredne malo za následok odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom.

V ďalšom konaní povinnosťou súdu prvého stupňa bude odstrániť procesné vady, ktorých sa dopustil v tomto konaní, a to buď vo veci nariadiť pojednávanie, riadne predvolať naň účastníkov konania, resp. ich zástupcov a umožniť im realizovať všetky procesné práva priznané im platným procesným poriadkom alebo postupovať podľa § 156 ods. 1, 3 O.s.p. a vyhlásiť rozhodnutie, ktoré bude obsiahnuté v „zápisnici o verejnom vyhlásení rozsudku“. Písomné vyhotovenie rozsudku je treba aj náležite odôvodniť (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd považuje za opodstatnenú aj námietku odvolateľa, že rozsudok vo veci samej bol nepreskúmateľný, lebo absentovalo aj odôvodnenie nepriznania zmluvnej pokuty vo výške 25 €.

Povinnosťou súdu v novom rozhodnutí bude vypořadať sa aj s námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní.

V novom rozhodnutí opätovne súd rozhodne o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.